
Inhoud

	Leeswijzer	V
	Gebruikte afkortingen	IX
Deel 1	<i>Inleiding in het recht en het oplossen van een casus</i>	1
	Inhoud	3
1	Basisstructuur van het recht	9
1.1	De basisstructuur van het recht	9
1.2	Objectief en subjectief recht	9
1.3	Doel van objectief recht	10
1.4	Ordering van rechtsregels	11
1.5	Aard van rechtsregels	16
1.6	Rechtsbronnen	17
2	Staats- en bestuursrecht	20
2.1	Hoofdthema's staatsrecht	20
2.2	Kenmerken van de Nederlandse staat	20
2.3	(Bestuurs)organen van de staat	23
2.4	Overheidshandelingen (bestuurshandelingen)	28
2.5	Categorie besluiten: algemeen verbindende voorschriften (avv's)	31
2.6	Categorie besluiten: geen algemeen verbindende voorschriften	43
2.7	Wet openbaarheid van bestuur	48
2.8	Mensenrechten en grondrechten	49
2.9	Privacybescherming	53
2.10	Klagen	57
3	Civielrechtelijke thema's	61
3.1	De rechtshandeling	61
3.2	Verbindenis uit (obligatoire) overeenkomst	66
3.3	Verbindenis uit de wet	71
3.4	Vertegenwoordiging en volmacht	74
4	Strafrechtelijke thema's	77
4.1	Het eigene van het strafrecht	77
4.2	Algemene regels van materieel strafrecht	78

5	Rechtspraak	90
5.1	Definiëring	90
5.2	Kenmerken van de Nederlandse rechtspraak	90
5.3	Soorten rechtspraak	90
5.4	Rechterlijke macht	91
5.5	Kosten rechtspraak	95
6	Civiele rechtspraak	96
6.1	Rechtsbron	96
6.2	Absolute en relatieve bevoegdheid	96
6.3	Civiele procedures	97
7	Strafrechtspraak	108
7.1	Rechtsbron	108
7.2	Absolute en relatieve competentie in het strafrecht	108
7.3	Strafrechtelijke procedure	109
7.4	Mediation	109
7.5	Sepot, voorwaardelijk sepot, transactie en strafbeschikking	109
7.6	Het slachtoffer	111
8	Administratieve of bestuursrechtspraak	114
8.1	Rechtsbron – de Algemene wet bestuursrecht (Awb)	114
8.2	Absolute en relatieve competentie	114
8.3	Administratiefrechtelijke procedure voor de rechtbank – de Awb-procedure	116
9	De rechtsbijstand	120
9.1	Door de overheid gefinancierde rechtsbijstand	120
9.2	Niet door de overheid gefinancierde rechtshulp	122
10	Internationaal recht	127
10.1	Inleiding	127
10.2	Volkenrechtelijke/internationale organisaties	127
10.3	Verenigde Naties	128
10.4	Raad van Europa	129
10.5	Europese Unie	131
11	Methodiek van casussen oplossen	139
11.1	FASE I: Het bewerken van feitelijke casusgegevens	139
11.2	FASE II: Selecteren en interpreteren van de rechtsregel	140
11.3	FASE III: Rechtsregels en rechtsgevolgen toepassen op de casus	142

Deel 2	<i>Rechten en plichten in verschillende levensfasen</i>	145
	Inhoud	147
12	(Voor) de geboorte	155
12.1	(Anti)conceptie en zwangerschapsafbreking	155
12.2	Kinderloosheid	158
12.3	Zwangerschap en bevalling	160
12.4	Aangifte van geboorte	161
12.5	Uitwerking van de casus	162
13	Het kind/de jongere	164
13.1	Kind/jongere en gezin	164
13.2	Kind/jongere en wonen	202
13.3	Kind/jongere en gezondheid	205
13.4	Kind/jongere en onderwijs	208
13.5	Kind/jongere en arbeid	223
13.6	Kind/jongere en financiën	226
13.7	Kind/jongere en consumentenzaken	234
13.8	Uitwerking van de casus	236
14	De volwassene	238
14.1	Volwassene (meerderjarig) en samenlevingsvormen	238
14.2	Volwassene en huisvesting	255
14.3	Volwassene en gezondheid	294
14.4	Volwassene en arbeid	333
14.5	Volwassene en uitkering (verstrekkingen en voorzieningen)	389
14.6	Volwassene en consument	426
14.7	Volwassene en hulpverlening	455
14.8	Volwassene en rijksbelasting	468
14.9	Uitwerking van de casus	472
15	De zelfstandig wonende oudere	474
15.1	Oudere en huisvesting	474
15.2	Oudere en gezondheid	475
15.3	Oudere en arbeid	479
15.4	Oudere en uitkering (en verstrekkingen)	480
15.5	Oudere en consumentenzaken	483
15.6	Oudere en hulpverlening	485
15.7	Uitwerking van de casus	489
16	Overlijden	491
16.1	Zorg rond de stervende	491
16.2	Euthanasie en andere vormen van levensbeëindiging	493
16.3	Zorg rond de overledene	496

16.4	Nalatenschap	498
16.5	Uitkering nabestaanden	504
16.6	Uitwerking van de casus	507
Deel 3	<i>Rechten en plichten van verschillende doelgroepen</i>	511
	Inhoud	513
17	Het kind/de jongere en gedwongen hulpverlening	519
17.1	Gezinsproblematiek en gedwongen jeugdhulp	519
17.2	Gezondheidsproblematiek en dwangzorg	550
17.3	Uitwerking van de casus	552
18	De gehandicapte	556
18.1	Gehandicapte: zorg- en dienstverlening	556
18.2	Gehandicapte en vertegenwoordiging	558
18.3	Gehandicapte en arbeid	572
18.4	Gehandicapte: uitkeringen en voorzieningen	575
18.5	Gehandicapte en seksueel misbruik	577
18.6	Uitwerking van de casus	578
19	De verdachte	581
19.1	Meerderjarige verdachte	581
19.2	Minderjarige verdachte	609
19.3	Uitwerking van de casus	618
20	De vreemdeling	620
20.1	Regulier verblijvende vreemdeling	620
20.2	Asielzoeker en statushouder	644
20.3	Alleenstaande minderjarige vreemdeling	662
20.4	Handhaving	667
20.5	Illegaal verblijvende vreemdeling	671
20.6	Uitwerking van de casus	673
21	Dwangzorg bij de psychiatrische patiënt, de verstandelijk gehandicapte- en psychogeriatrische cliënt	675
21.1	Verplichte zorg aan een psychiatrische patiënt	675
21.2	Onvrijwillige zorg aan de verstandelijk gehandicapte en psychogeriatrische cliënt	684
21.3	Uitwerking van de casus	694

Deel 4	<i>De professional in de zorg- en welzijnsinstelling</i>	697
	Inhoud	699
22	De juridische organisatievormen van de zorg- en welzijnsinstelling	701
22.1	Juridische organisatievormen	701
22.2	Arbeidsorganisatie zonder rechtspersoonlijkheid	703
22.3	Arbeidsorganisatie met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid	704
22.4	Arbeidsorganisatie met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid	711
23	De juridische relaties tussen zorg- en welzijnsinstelling en medewerkers	714
23.1	Hoofdstructuur van de instelling	714
23.2	Medewerkers van de zorg- en welzijnsinstelling	714
24	De omgeving van de zorg- en welzijnsinstelling	720
24.1	Organisaties betrokken bij het tot stand brengen van zorg- en welzijnsvoorzieningen	720
24.2	Financiers van de zorg- en welzijnsinstellingen	727
24.3	Samenwerking met andere zorg- en welzijnsinstellingen	736
24.4	Patiënten-/cliëntenorganisaties	737
24.5	Beroepsorganisaties	739
24.6	Werknemersorganisaties	740
24.7	Werkgeversorganisaties	740
24.8	Overige organisaties	741
25	Kaderwetgeving voor de inrichting van de zorg- en welzijnsinstelling	743
25.1	Hulpverlening aan cliënten	743
25.2	Arbeidsomstandigheden van het personeel	750
25.3	De financiële huishouding van de instelling	754
26	De zorg- en welzijnsinstelling in bedrijf	757
26.1	Beleidscyclus	757
26.2	Beleidscyclus in de praktijk	758
Deel 5	<i>De professional in de samenleving</i>	765
	Inhoud	767
27	Problemen in de samenleving	768
27.1	Van machtsstaat naar sociale rechtsstaat	768
27.2	Professionalisering in de sociale rechtsstaat	769
27.3	De sociale rechtsstaat in de problemen	770

28	Beleidskeuzes	772
28.1	Beleidsvoorbereiding	772
28.2	Inrichting van de samenleving	775
29	Juridisch kader	778
29.1	Europees niveau	778
29.2	Nationaal	778
29.3	Instellingsniveau	779
30	Professionele beroepsuitoefening	780
30.1	Professionele standaard en professionele autonomie in balans	780
30.2	Toepassing in de praktijk	782
	Trefwoordenregister	785